

PRAKSISOVERSIGT · REVISORER

Praksisoversigt over Erhvervsstyrelsens kvalitetskontrol og tilsyn med revisorer

Kvalitetskontrol, § 37-undersøgelser og reaktionsvalg efter revisorloven

Version 2 · Opdateret 6. sep. 2026 · 38 afgørelser · 2007-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Det offentlige tilsyn med godkendte revisorer og revisionsvirksomheder hviler på revisorlovens kapitel om offentligt tilsyn, hvor Erhvervsstyrelsen siden 2016 har været eneansvarlig tilsynsmyndighed efter nedlæggelsen af Revisortilsynet. Tilsynet består af to hovedspor: den systematiske, risikobaserede kvalitetskontrol efter §§ 29 og 34-35 b, og de ad hoc-baserede undersøgelser efter § 37, der iværksættes ved risiko for overtrædelse af revisorlovgivningen, revisorforordningen eller hvidvaskloven. Praksis fra Erhvervsankenævnet, Revisornævnet og domstolene viser et konsekvent mønster: pligten til at medvirke til kvalitetskontrol er ufravigelig og håndhæves med fratagelse af godkendelsen, mens de materielle kontrolresultater som udgangspunkt ikke kan påklages – til gengæld efterprøver Erhvervsankenævnet nøje styrelsens forvaltningsretlige sagsbehandling og hjemviser ved partshøringsfejl.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** En revisionsvirksomhed, der trods gentagne fristforlængelser ikke gennemfører den udmeldte kvalitetskontrol, anses for at have nægtet at lade sig kontrollere, og godkendelsen kan fratages efter revisorlovens § 14, stk. 2 – sygdom, arbejdspress og forestående virksomhedssalg fritager ikke.
- 02** Erhvervsstyrelsens afgørelser om selve kvalitetskontrollen (§§ 29, 34-35 b) og om undersøgelser (§§ 37-39) kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed, jf. § 51, stk. 2; kun de afledte afgørelser – fratagelse, påbud og påtale med gentagelsesvarsel – prøves af Erhvervsankenævnet.
- 03** En påtale efter § 40, stk. 1, nr. 2, er ikke i sig selv en afgørelse, men revisor har retlig interesse i at få den prøvet, når den ledsages af en advarsel om indbringelse for Revisornævnet ved gentagelse.
- 04** Kvalitetskontrollantens uafhængighed anfægtes ikke af, at tilsynsmyndigheden selv deltager i kontrolbesøget, når deltagelsen sker med hjemmel i kvalitetskontrolbekendtgørelsen og efter kontrollantens instruktion.
- 05** Revisionsvirksomheden har ikke krav på forhåndsoplysning om stikprøveudvælgelsen, og kvalitetskontrollantens planlægningsnotat er et internt arbejdsblad, der ikke skal udleveres.

- 06** Kvalitetskontrollen udmøntes i en rapport med henstillinger; efterkommes henstillingerne ikke, følger opfølgende kontrol, mulighed for offentliggørelse med navns nævnelse efter § 35 b og indbringelse for Revisornævnet efter § 43, stk. 5.
- 07** Revisornævnets faste udgangspunkt ved førstegangstilfælde af utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem er en bøde til revisionsvirksomheden på 100.000 kr.; ved tredje konstatering skærpes til 125.000 kr.
- 08** Når revisors individuelle dokumentationsmangler er et udslag af virksomhedens utilstrækkelige kvalitetsstyringssystem, og virksomheden selvstændigt sanktioneres, bortfalder revisors personlige disciplinærstraf efter nævnets faste praksis.
- 09** Revisionshandling skal fremgå skriftligt af revisionsdokumentationen – det er ikke tilstrækkeligt, at revisor efterfølgende mundtligt kan redegøre for det udførte arbejde eller henvise til langvarigt kundekendskab.
- 10** Domstolene er tilbageholdende med at tilsidesætte Revisornævnets faglige og skønmæssige bødefastsættelse, medmindre nævnet har fraveget udmålingspraksis eller inddraget uvedkommende hensyn.
- 11** Formålet med § 37-undersøgelser er at konstatere, korrigere og forhindre overtrædelser af revisorlovgivningen – ikke at konstatere strafbare forhold; ved mistanke om straffelovsovertrædelser overdrages sagen til politiet.
- 12** Forbuddet mod selvinkriminering i retssikkerhedslovens § 10 gælder ved tilsynets indhentelse af oplysninger, når der foreligger konkret mistanke om en strafsanktioneret lovovertrædelse.
- 13** Erhvervsstyrelsens beslutning om at politianmelde et forhold er ikke en afgørelse, der kan påklages til Erhvervsankenævnet.
- 14** En afgørelse truffet uden reel inddragelse af partens indsigelser er ugyldig og hjemvises, når afgørelsen beror på et skøn – også selv om styrelsen formelt har genfremsat afgørelsen på nyt hjemmelsgrundlag.
- 15** Oplysninger, som Erhvervsstyrelsen modtager som led i tilsynsvirksomheden, er omfattet af den skærpede tavshedspligt i § 48, stk. 1, der udgør en særlig tavshedspligtsbestemmelse efter offentlighedslovens § 35 og afskærer både aktindsigt og meroffentlighed.
- 16** Gebyrfinansieringen efter § 50 opkræves efter en ordlydsfortolkning pr. registreret revisor pr. godkendt revisionsvirksomhed – også ved dobbeltregistrering under omstrukturering med identiske kvalitetsstyringssystemer.

Tilsynsarkitekturen: Erhvervsstyrelsen som eneansvarlig § 1 tilsynsmyndighed

Efter [revisorlovens § 32, stk. 1](#) er Erhvervsstyrelsen ansvarlig for tilsynet med revisorer og revisionsvirksomheder. Tilsynsansvaret er i [§ 32, stk. 3](#) udspecificeret til at omfatte eksamen og efteruddannelse

(nr. 1), kvalitetskontrol (nr. 2), undersøgelser (nr. 3), disciplinære sanktioner (nr. 4) og samarbejde med udenlandske kompetente myndigheder (nr. 5). Efter § 32, stk. 4 omfatter tilsynet tillige medlemmer af det øverste ledelsesorgan, direktionen og revisionsudvalget i virksomheder af interesse for offentligheden (PIE-virksomheder), og efter § 32, stk. 7 træder Finanstilsynet i styrelsens sted for de PIE-virksomheder, der er under Finanstilsynets tilsyn.

En selvstændig uafhængighedsgaranti følger af § 32, stk. 2: ledelsen af tilsynet må ikke under sit virke eller i de seneste tre år have udført lovpligtig revision, haft stemmerettigheder i en revisionsvirksomhed, været medlem af en revisionsvirksomheds ledelse eller have haft ansættelses- eller kontraktforhold til en revisionsvirksomhed. Kravet udspringer af revisordirektivets krav om et tilsyn, der styres af ikke-revisorer.

Den nuværende struktur er resultatet af en institutionel udvikling. Frem til 2016 lå den praktiske gennemførelse af kvalitetskontrollen hos **Revisortilsynet**, som Erhvervsstyrelsen ikke kunne overprøve fagligt. Det illustreres af Erhvervsankenævnets kendelse i **2008-0017432**, hvor styrelsen udtrykkeligt anførte, at den ikke havde kompetence til at efterprøve Revisortilsynets afgørelse om fornyet kontrol, og hvor ankenævnet tiltrådte, at tilsynets afgørelser efter dagældende § 35, stk. 5, var endelige. Revisortilsynet blev nedlagt pr. 17. juni 2016 ved **lov nr. 631 af 8. juni 2016**, og opgaverne overgik til Erhvervsstyrelsen. Overgangen fremgår konkret af **17/00955**, hvor en kvalitetskontrolsag påbegyndt af Revisortilsynet i 2013 blev færdigbehandlet af Erhvervsstyrelsen efter de hidtil gældende regler, fordi kontrolbesøget var gennemført forud for lovens ikrafttræden.

Det EU-retlige fundament er artikel 29 og 32 i **revisordirektivet 2006/43/EF** som ændret ved **direktiv 2014/56/EU**, suppleret af **forordning (EU) nr. 537/2014** om specifikke krav til revision af PIE-virksomheder. Forarbejderne til den oprindelige revisorlov fra 2008 formulerer formålet direkte:

"Det nye 8. direktiv fastsætter, at alle revisorer og revisionsvirksomheder skal være underlagt et effektivt offentligt tilsyn, herunder at det offentlige tilsynssystem har ret til at udføre undersøgelser og træffe de fornødne foranstaltninger. Formålet med direktivet er styrke kvaliteten af den lovpligtige revision samt forebygge regnskabsskandaler og derved medvirke til at genskabe tilliden til selskabers års- og koncernregnskaber."

LOV

Revisorloven § 32, stk. 1-4

Revisorloven § 35, stk. 5

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Revisornævnet: Statsautoriseret revisor ikendt påtale for utilstrækkelig revisionsdokumentation i tre selskaber

29.11.2017

Erhvervsankenævnet · Sletning af revisionsvirksomhed fra Revireg grundet manglende efterlevelse af lovpligtig kvalitetskontrol

27.02.2009

§ 2 Pligten til at underkaste sig kvalitetskontrol og fratagelse af godkendelsen efter § 14, stk. 2

Kernebestemmelsen er **revisorlovens § 29, stk. 1**, hvorefter en revisionsvirksomhed og de heri beskæftigede revisorer har pligt til at underkaste sig kvalitetskontrol. Pligten er en betingelse for selve godkendelsen, jf. **§ 13, stk. 1, nr. 2**, og **§ 29, stk. 4** pålægger virksomheden aktivt at give Erhvervsstyrelsen og kvalitetskontrollanten adgang til de nødvendige undersøgelser samt at yde den bistand, kontrollen kræver. Modstykket er **§ 14, stk. 2**: styrelsen kan fratage godkendelsen, hvis virksomheden nægter at lade sig undergive reglerne om kvalitetskontrol, hvorefter virksomheden slettes af registeret, jf. **§ 14, stk. 3**.

Erhvervsankenævnets praksis er entydig: passivitet sidestilles med nægtelse. I **2009-0020413** havde en revisionsvirksomhed fået forlænget fristen for indsendelse af kontrollanterklæringen fra januar til februar, marts og endelig 1. maj 2009 under henvisning til sygdom, hvorefter styrelsen gav en absolut slutfrist til 31. juli 2009 med udtrykkelig advarsel om fratagelse uden yderligere varsel. Da erklæringen fortsat udeblev, blev godkendelsen frataget, og ankenævnet stadfæstede. Revisorens argument om, at myndighederne agerede som "robotter" og burde tage menneskelige hensyn til sygdomsforløbet og årsregnskabssæsonen, førte ikke til et andet resultat.

Samme resultat i **2013-0035155**, hvor virksomheden var udtaget til kontrol i februar 2012 med frist til 15. november 2012, hvorefter Revisortilsynet og siden Erhvervsstyrelsen gav en række nye frister på grundlag af lægeerklæringer. Da hverken opdateret lægedokumentation eller en aftale med kvalitetskontrollanten forelå, blev godkendelsen frataget den 19. juli 2013. Revisorens anbringende om, at en sletning ville skade igangværende salgsforhandlinger om virksomheden, og at kvalitetsstyringssystemet i øvrigt var velfungerende, blev ikke tillagt vægt. Styrelsen begrundede i begge sager fratagelsen med registerets signalværdi:

"En revisionsvirksomhed, der er registreret i Revireg, viser overfor omverdenen, herunder brugere af revisorers erklæringer, at der er tale om en revisionsvirksomhed, som lader sig kvalitetskontrollere af Revisortilsynet, og som følger Revisortilsynets afgørelser."

At pligten også omfatter *forny*et kontrol, følger af **2008-0017432**, hvor revisor havde afvist en kontrol i 2007 med den begrundelse, at hans system var identisk med det, der var kontrolleret i 2006, og at han havde indbragt den tidligere kontrollant for Disciplinærnævnet. Ankenævnet fastslog, at pligten efter § 29, stk. 1, er ufravigelig, og at afgørelsen om fornyet kontrol ikke kunne påklages.

Endelig viser **2006-0007463**, at pligten ikke kan afgrænses efter virksomhedens selvforståelse. Revisor gjorde gældende, at virksomheder, der udelukkende beskæftiger sig med skatterådgivning, ikke burde være omfattet af kvalitetskontrollen. Ankenævnet fandt det godtgjort, at revisor faktisk udførte erklæringsopgaver – herunder erklæringer til brug for skattevæsenet – og tiltrådte både påbuddet om at indsende en skriftlig kontrolaftale og den varslede sletning ved manglende overholdelse. Ankenævnet støttede sig på forarbejderne til den dagældende lov:

"Hvis en revisionsvirksomhed nægter at lade sig underkaste kvalitetskontrol, vil virksomheden ikke opfylde betingelserne for at være en revisionsvirksomhed, jf. § 12, stk. 1."

Efter § 13, stk. 8 kan en virksomhed, hvis godkendelse er frataget, kun godkendes på ny, hvis årsagen til fratagelsen ikke længere er til stede.

LOV	Revisorloven § 13, stk. 1	Revisorloven § 14, stk. 2-3	Revisorloven § 29, stk. 1, 4
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Fratagelse af godkendelse som revisionsvirksomhed grundet manglende medvirken til lovpligtig kvalitetskontrol		19.11.2013
	Erhvervsankenævnet · Fratagelse af revisionsvirksomheds godkendelse som følge af manglende medvirken til lovpligtig kvalitetskontrol		10.05.2010
	Erhvervsankenævnet · Sletning af revisionsvirksomhed fra Revireg grundet manglende efterlevelse af lovpligtig kvalitetskontrol		27.02.2009
	Erhvervsankenævnet · Revisionsvirksomhed påbudt at indsende kvalitetskontrolaftale under trussel om sletning fra Revireg		17.01.2007

Kontrollens tilrettelæggelse: risikoanalyse, intervaller og sondringen

§ 3 PIE/ikke-PIE

Efter [§ 34, stk. 1](#) er Erhvervsstyrelsen ansvarlig for gennemførelsen af kvalitetskontrollen og kan uddelegere udførelsen for revisionsvirksomheder, der ikke reviderer PIE-virksomheder. Bemyndigelsen i [§ 34, stk. 2](#) omfatter regler om, hvem der kan udføre kontrol, udvælgelse af kontrollanter og af revisionsvirksomheder, kontrollens omfang samt offentliggørelse af resultatet.

Kontrolintervallerne følger af [§ 29, stk. 3](#): revisionsvirksomheder, der reviderer regnskaber aflagt af mellemstore og store virksomheder eller afgiver erklæringer om bæredygtighedsrapportering, kontrolleres med højst 6 års mellemrum, mens øvrige erklæringsafgivende virksomheder kontrolleres på grundlag af en risikoanalyse. For PIE-revisionsvirksomheder gælder i stedet artikel 26, nr. 2, i [revisorforordningen](#). Reglerne er gentaget i [§ 4 i bekendtgørelse om kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder](#), der tillige undtager virksomheder, som forud for kontrolåret har registreret i styrelsens it-system, at der ikke afgives erklæringer gennem virksomheden.

Den centrale organisatoriske sondring findes i [§ 35, stk. 1 og 2](#):

Virksomhedstype	Hvem udfører kontrolbesøget	Retsgrundlag
PIE-revisionsvirksomheder	Kvalitetskontrollanter ansat i Erhvervsstyrelsen	§ 35, stk. 1
Øvrige revisionsvirksomheder	Eksterne kvalitetskontrollanter godkendt af styrelsen for en 5-årig periode	§ 35, stk. 2

Styrelsen kan efter [§ 35, stk. 2, 3. pkt.](#), hvor det skønnes nødvendigt, selv udføre kontrolbesøg eller deltage sammen med en kvalitetskontrollant, og kan i konkrete tilfælde udpege andre end revisorer som kontrollanter. Kontrollanterne skal efter [§ 35, stk. 3](#) have tilstrækkelig faglig uddannelse og relevant erfaring inden for revision og regnskabsaflæggelse samt kendskab til kvalitetskontrol – fra 1. januar 2026 tillige erfaring inden for bæredygtighedsrapportering som følge af CSRD-gennemførelsen ved [lov nr. 480 af 22. maj 2024](#). Efter [§ 35, stk. 4](#) er kontrollanterne selv underkastet uafhængighedsreglerne i [§ 24](#).

Bekendtgørelsen udmønter dette i detaljer. Efter [§ 9](#) udpeger styrelsen kontrollanten og underretter så vidt muligt inden 1. juni i kontrolåret, kontrollanten skal have kvalifikationer svarende til den kontrollerede virksomheds karakter og størrelse, og der gælder en **treårig karensperiode**, hvis kontrollanten tidligere har været partner i, ansat hos eller på anden måde knyttet til virksomheden. Kontrollens indhold og stikprøvekravet fremgår af de foreslåede §§ 26-27 i det udkast, Erhvervsstyrelsen sendte i høring den 27. oktober 2025 om [nye regler for kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder](#), hvorefter den stikprøvevise udtagelse skal tage udgangspunkt i en risikobaseret tilgang, og styrelsen både før, under og efter besøget kan bede kontrollanten om at udvide stikprøven eller udtage bestemte erklæringsopgaver, revisorer eller kontorsteder.

Godkendelsen som kvalitetskontrollant kan fratages på en række objektive og skønsmæssige grundlag, jf. [bekendtgørelsens § 50](#) – herunder hvis kontrollanten selv sanktioneres af Revisornævnet, hvis den revisionsvirksomhed, kontrollanten er tilknyttet, ved seneste kontrol er pålagt opfølgende kvalitetskontrol, eller hvis styrelsen i øvrigt finder kontrollantens virke utilfredsstillende. Kontrollanten skal have lejlighed til at udtale sig først. Allerede forarbejderne til den oprindelige revisorlov forudsatte denne adgang:

"En godkendelse kan naturligvis også tilbagekaldes i løbet af perioden, hvis kontrollanten ikke lever op til de krav, der stilles til kontrollanterne ... for eksempel hvis kvaliteten af de af kvalitetskontrollanten udførte kontroller er

utilfredsstillende, kvalitetskontrollanten ikke overholder tidsfristerne ... eller hvis Revisortilsynet modtager gentagne berettigede klager over kontrollanten."

De nærmere operative rammer fastsættes årligt i styrelsens retningslinjer, jf. [bekendtgørelsens § 46](#) – senest offentliggjort som [retningslinjer for kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder for 2026](#).

LOV

Bekendtgørelse om kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder § 9

Revisorloven § 29, stk. 3

Revisorloven § 34, stk. 1-2

Revisorloven § 35, stk. 1-4

Kvalitetskontrollantens uafhængighed og tilsynets deltagelse i kontrolbesøget

§ 4

Det mest udførlige praksisbidrag om kontrollantens rolle er Erhvervsankenævnets kendelse i **17/01959**. En revisor klagede over den kvalitetskontrollant, der havde forsøgt at gennemføre kontrollen af hans virksomhed, og gjorde bl.a. gældende, at kontrollanten ikke burde have påtaget sig opgaven, fordi Revisortilsynet – rekvisenten af kontrollanterklæringen – selv deltog aktivt i kontrolbesøget med to chefkonsulenter. Tilsynets interne telefonnotat beskrev rollefordelingen således:

"Det blev oplyst til kontrollanten, at han ville have ansvaret for planlægningen, udførelsen og rapportering vedrørende kontrollen. Revisortilsynets rolle var mere af observerende art, men tilsynet ville nok også hjælpe til med enkeltsagsgennemgangen under instruktion af kontrollanten."

Erhvervsankenævnet stadfæstede styrelsens afvisning af klagen og bemærkede udtrykkeligt, at Revisortilsynets deltagelse skete i overensstemmelse med den dagældende kvalitetskontrolbekendtgørelse. Kendelsen afklarer flere praktiske stridspunkter:

- **Uafhængighed:** Tilsynsmyndighedens deltagelse under kontrollantens instruktion kompromitterer ikke kontrollantens uafhængighed efter [§ 35, stk. 4](#), jf. [§ 24](#).
- **Stikprøver:** Den kontrollerede virksomhed har ikke krav på forudgående oplysning om, hvilke erklæringsopgaver der udtages til stikprøve.
- **Planlægningsnotatet:** Kontrollantens planlægningsnotat er et internt arbejdsblad, som ikke skal udleveres til den kontrollerede.
- **Bemandingen:** Antallet af deltagere ved besøget lå inden for bekendtgørelsens rammer, uanset revisorens indsigelse om "mandsopdækning".
- **ISA-standarderne:** Revisorens anbringende om, at kontrollanten påstod afvigelser fra revisionsstandarder uden lovhjemmel, blev afvist – standarderne udfylder netop begrebet god revisorskik, herunder kravet om kvalitetsstyringssystem efter [§ 16, stk. 1](#).
- **Honorar uden erklæring:** Den kontrollerede skal betale kontrollantens honorar, også hvor erklæring ikke kan afgives af årsager, der ikke skyldes kontrollanten. Det svarer til udgangspunktet i [§ 34, stk. 3](#), hvorefter udgifterne udredes foreløbig af Erhvervsstyrelsen, men afholdes af den kontrollerede virksomhed, jf. nærmere [bekendtgørelsens § 43](#) om årligt fastsatte timepriser.

Sagen illustrerer også konsekvensen af manglende samarbejde: kontrollanten meddelte til sidst, at kontrollen ikke kunne gennemføres, og at der derfor ikke ville blive afgivet erklæring, fordi revisionsvirksomheden ikke

havde samarbejdet og bistået – netop den situation, som § 29, stk. 4 og fratagelseshjemlen i § 14, stk. 2 er indrettet på.

LOV

Revisorloven § 16, stk. 1

Revisorloven § 24

Revisorloven § 34, stk. 3

Revisorloven § 35, stk. 4

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Statsautoriseret revisor frifindes for brud på god revisorskik som kvalitetskontrollant – Erhvervsankenævnet stadfæster afvisning

04.04.2019

Fra kontrolrapport til handlingsplan, opfølgende kontrol og offentliggørelse

Kvalitetskontrollen afsluttes efter § 35 a, stk. 1 med en rapport til den kontrollerede virksomhed indeholdende de væsentligste konklusioner og eventuelle henstillinger til opfølgning på identificerede forbedringspunkter. Styrelsen tager herefter stilling til, om kontrollen afsluttes uden yderligere opfølgning, eller om der skal gennemføres en **opfølgende kvalitetskontrol**. Efter henstilling udarbejder virksomheden en handlingsplan, som skal godkendes af styrelsen, jf. § 35 a, stk. 2 og bekendtgørelsens § 33. Ved det opfølgende besøg kontrolleres netop, om der er fulgt op på henstillingerne, med udgangspunkt i den godkendte handlingsplan, jf. bekendtgørelsens § 41.

For PIE-revisionsvirksomheder gælder en særskilt orienteringspligt: revisionsvirksomheden skal senest 4 uger efter modtagelsen af rapporten skriftligt orientere revisionskundens revisionsudvalg om rapportens væsentligste konklusioner og om resultatet af kontrollen af revisionen af den pågældende kundes regnskab, jf. § 35 a, stk. 3. Har kunden ikke etableret revisionsudvalg, gives orienteringen til det øverste ledelsesorgan, jf. § 35 a, stk. 4.

Offentliggørelsesadgangen i § 35 b, stk. 1 er todelt. Styrelsen **kan** offentliggøre resultatet, hvis det ved en opfølgende kontrol konstateres, at der ikke er fulgt op på henstillinger fra den forrige kontrol, og kan endvidere offentliggøre resultatet for PIE-revisionsvirksomheder. **Bekendtgørelsens § 35** tilføjer, at offentliggørelse også kan ske, hvis virksomheden ikke efterkommer henstillingen om at udarbejde en handlingsplan, og fastlægger formatet: et sammendrag af de væsentligste konklusioner og forbedringspunkter, med **revisionsvirksomhedens navn**, men i øvrigt anonymiseret. For PIE-revisionsvirksomheder, der reviderer mindst tre PIE-regnskaber, er offentliggørelse obligatorisk, jf. bekendtgørelsens § 36, der tillige omfatter revisionsvirksomheder, som reviderer kommuner, regioner og kommunale fællesskaber. Endelig udgiver styrelsen efter § 35 b, stk. 2 en årlig redegørelse om arbejdet med kvalitetskontrollen – jf. senest **redegørelsen med resultatet af kvalitetskontrollen af 2025**.

Mekanismen – henstilling, handlingsplan, opfølgende kontrol, sanktion – er den centrale forklaring på Revisornævnets praksis. I **23-10643** blev der ved kontrollen i 2017 identificeret otte forbedringspunkter; den opfølgende kontrol i 2021 afdækkede **enslydende** mangler, og kvalitetskontrollanten konkluderede:

"Det er vurderingen at virksomhedens koncept for opgaveløsning, særligt vedrørende planlægningen er meget mangelfuld. Dette betyder at dele af den udførte revision ligeledes er mangelfuld og/eller udokumenteret..."

Tilsvarende i **24-10720_24-10815**, hvor styrelsen efter kontrollen i 2018 havde godkendt en handlingsplan den 18. februar 2021, men ved den opfølgende kontrol i 2022 konstaterede, at 4 ud af 7 forbedringspunkter genoptrådte:

"Erhvervsstyrelsen har dog konstateret, at revisionsvirksomheden ikke på tilstrækkelig vis har implementeret de tiltag, som er beskrevet i handlingsplanen for så vidt angår forbedringspunkterne 1, 2, 5 og 6."

I **24-09955** var billedet det samme: revisionsvirksomheden havde ikke fulgt op på forbedringspunkter fra en kontrol i 2017 og manglede dokumenteret årlig overvågning af kvalitetsstyringssystemet, hvilket ved den opfølgende kontrol i 2022 fremstod uændret.

LOV

Bekendtgørelse om kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder § 35

Revisorloven § 35a, stk. 1-4

Revisorloven § 35b, stk. 1-2

PRAKSIS	Revisornævnet · Registreret revisor og revisionsvirksomhed idømt bøder for mangler ved erklæringer om udvidet gennemgang og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem	15.05.2025
	Revisornævnet · Revisornævnet: Registreret revisor og revisionsvirksomhed bodelagt for mangelfuld revision af investeringsejendomme og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem	10.04.2025
	Revisornævnet · Revisornævnet pålægger revisionsvirksomhed bøde på 100.000 kr. for uafhjulpne mangler i kvalitetsstyringssystem – den indklagede revisors personlige disciplinærstraf bortfalder	09.04.2024

Ad hoc-undersøgelser efter § 37: hjemmel, anledninger og afgrænsningen mod politiets efterforskning

§ 6

Ved siden af den systematiske kvalitetskontrol råder Erhvervsstyrelsen over undersøgelsesbeføjelsen i § 37. Efter § 37, stk. 1 kan styrelsen iværksætte og gennemføre en undersøgelse, når den vurderer, at der er **risiko** for, at en revisor, en revisionsvirksomhed, en PIE-virksomhed eller et medlem af en PIE-virksomheds øverste ledelsesorgan eller revisionsudvalg har overtrådt eller vil overtræde en pligt efter revisorloven eller revisorforordningen. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse, hvis der er risiko for, at en revisor har **tilsidesat en forpligtelse efter hvidvaskloven eller rådgivet en kunde i strid med kundens hvidvaskforpligtelser** – se hertil den beslægtede oversigt om [hvidvasktilsyn](#). Styrelsen kan endvidere iværksætte en undersøgelse efter anmodning fra en kompetent udenlandsk myndighed.

§ 37, stk. 2 udvider adgangen til overtrædelser af de bestemmelser, der gennemfører revisordirektivets artikel 37 og 38 om valg og afsættelse af revisor, og § 37, stk. 3 hjemler udtrykkeligt, at en undersøgelse kan iværksættes, **når risikoen er konstateret i forbindelse med en kvalitetskontrol**. De to spor er dermed forbundne – kvalitetskontrollen er både et selvstændigt kontrolinstrument og en indgang til den dybere undersøgelse. Det ses konkret i **24-10720_24-10815**, hvor styrelsen efter den opfølgende kontrol i 2022 "iværksatte en dybdegående undersøgelse af 2 af de 4 gennemgåede erklæringsopgaver".

Forarbejderne til § 37 trækker en skarp grænse mod strafferetten:

"Derimod er det ikke formålet med bestemmelsen at iværksætte undersøgelser, der sigter mod at konstatere strafbare forhold. Hvis styrelsen har mistanke om overtrædelse af straffeloven, vil sagen blive overdraget til politiet med henblik på politimæssig efterforskning."

Forarbejderne beskriver undersøgelsen som noget, der "udføres på ad hoc basis på grundlag af en begivenhed, et problem eller en anden indikation af, at revisorlovgivningen er eller vil blive overtrådt", og opregner de typiske anledninger: regnskabskontrollen med børsnoterede selskaber, den stikprøvevise kontrol af modtagne årsrapporter efter årsregnskabsloven, Finanstilsynets regnskabskontrol med ikke-børsnoterede

finansielle virksomheder og udefrakommende informationer, herunder mediedækning. Samtidig understreges begrænsningen:

"Det skal imidlertid bemærkes, at det ikke er hensigten, at styrelsen skal fungere som klageinstans for utilfredse kunder, konkurrenter, pressen, mv. Det er således til enhver tid Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der tager stilling til, om der foreligger oplysninger af en karakter, der berettiger iværksættelsen af en undersøgelse."

Efter § 37, stk. 4 kan styrelsen anvende ekstern bistand. Ved lov nr. 1733 af 1. december 2020 blev der indsat et krav om, at eksperten skal opfylde de faglige krav til kvalitetskontrollanter, og at der ikke må foreligge interessekonflikter. Forarbejderne præciserer ansvarsfordelingen:

"Uanset at en undersøgelse udføres af en ekspert, er det Erhvervsstyrelsen som ansvarlig for det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder, som træffer afgørelse om resultatet af undersøgelsen."

Endelig fastslår § 32, stk. 8, at både kvalitetskontrol efter §§ 34-35 b og undersøgelser efter § 37 kan gennemføres i forbindelse med kontrol i medfør af anden lovgivning på styrelsens område, og at kontrollen kan tilrettelægges i samarbejde med andre myndigheder.

LOV

Revisorloven § 32, stk. 8

Revisorloven § 37, stk. 1-4

PRAKSIS

Revisornævnet · Registreret revisor og revisionsvirksomhed idømt bøder for mangler ved erklæringer om udvidet gennemgang og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem 15.05.2025

§ 7 Oplysningspligt, adgang uden retskendelse, tvangsbøder og forbuddet mod selvinkriminering

Undersøgelsesbeføjelsen understøttes af tre indgrebshjemler. Efter § 38, stk. 1 kan Erhvervsstyrelsen kræve **alle** oplysninger af revisor eller revisionsvirksomheden – arbejds papirer, revisionsprotokoller, korrespondance og andre dokumenter – som skønnes nødvendige for at afgøre, om der er sket eller vil ske en overtrædelse. Ved undersøgelser, der involverer PIE-virksomheder, udvides kredsen efter § 38, stk. 2 til personer, der er involveret i eller har forbindelse med revisor, og til tredjeparter, som har fået overdraget opgaver. Efter § 38, stk. 3 kan styrelsen indhente relevant regnskabsmateriale **hos revisorens kunde**, som har pligt til at give adgang.

§ 39, stk. 1 giver styrelsen adgang til revisionsvirksomheden og dens fortegnelser og papirer – herunder elektronisk opbevaret materiale – **mod behørig legitimation og uden retskendelse**, dog med udtrykkelig forbehold for § 9 i retssikkerhedsloven. Adgangen omfatter ikke bygninger, der udelukkende anvendes til privat beboelse, jf. § 39, stk. 2, og politiet yder om nødvendigt bistand, jf. § 39, stk. 3.

Manglende medvirken sanktioneres med **tvangsbøder**. Efter § 42, stk. 1 kan styrelsen pålægge medlemmer af en revisionsvirksomheds bestyrelse eller direktion, revisorer samt medlemmer af PIE-virksomheders øverste ledelsesorgan eller revisionsudvalg daglige eller ugentlige bøder, hvis de undlader at efterkomme en oplysningsanmodning efter § 38, stk. 1, eller et påbud efter § 40. Tilsvarende gælder over for den, der efter § 38, stk. 3, er anmodet om at udlevere regnskabsmateriale, jf. § 42, stk. 2. Tvangsbøderne tilfalder statskassen. Ved netværksrelaterede kvalitetskontroller efter § 29, stk. 5 finder § 42, stk. 1, tilsvarende anvendelse over for ledelsen i netværksvirksomheder, jf. § 29, stk. 6.

Den retssikkerhedsmæssige modvægt er **forbuddet mod selvinkriminering**. Forarbejderne til § 35 om tilsynets adgang til oplysninger formulerer det udtrykkeligt:

"Det bemærkes, at der kan forekomme situationer, hvor en person har en egeninteresse i ikke at oplyse nærmere omkring et givent forhold, fordi personen i den situation ville udtale sig om en eventuelt påstået forbrydelse, som den pågældende kan være inddraget i. Hvis man i disse tilfælde afkrævede personen oplysninger, ville myndigheden handle i strid med princippet om forbud mod selvinkriminering. § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb om oplysningspligter (retssikkerhedsloven), om forbud mod selvinkriminering, finder således anvendelse i disse situationer, således at en myndighed ikke kan afkræve en person, fysisk eller juridisk, oplysninger, hvis der er en konkret mistanke om, at den pågældende har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf."

Omvendt gælder revisors tavshedspligt efter § 30 ikke over for tilsynet – kvalitetskontrollen ville ellers være umulig at gennemføre. Efter § 35, stk. 6 kan styrelsen forlange de oplysninger fra både kvalitetskontrollanten og den kontrollerede, der er nødvendige for at tage stilling til fejl, mangler eller forbedringspunkter – og specifikt de oplysninger fra kontrollanten, som er nødvendige, for at styrelsen kan **føre en sag for Revisornævnet**. Kontrollanten skal på anmodning forelægge sine arbejds papirer og besvare styrelsens spørgsmål, jf. bekendtgørelsens § 30.

LOV

Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter § 10

Revisorloven § 35, stk. 6

Revisorloven § 38, stk. 1-3

Revisorloven § 39, stk. 1-3

Revisorloven § 42, stk. 1-2

Reaktionsspektret efter § 40: påtale, påbud og indbringelse for Revisornævnet

Efter afslutningen af en undersøgelse tager Erhvervsstyrelsen efter § 40, stk. 1 stilling til, om resultatet giver anledning til (1) afslutning uden bemærkninger, (2) en påtale, (3) et påbud om at bringe overtrædelsen til ophør, (4) indbringelse af revisor og/eller revisionsvirksomheden for Revisornævnet, eller (5) indbringelse af en PIE-virksomhed eller et medlem af dens ledelse eller revisionsudvalg for Revisornævnet. Påbud efter nr. 3 offentliggøres efter § 40, stk. 2, jf. § 47 a, stk. 1 – afgørelser mod fysiske personer i anonymiseret form, mens afgørelser mod juridiske personer offentliggøres med identitet, medmindre offentliggørelsen vil forvolde uforholdsmæssig stor skade eller true en igangværende strafferetlig efterforskning, jf. § 47 a, stk. 3. Har undersøgelsen omfattet en revisionsopgave for en PIE-virksomhed, skal revisionsvirksomheden inden 4 uger orientere revisionsudvalget om styrelsens væsentligste konklusioner, jf. § 40, stk. 3.

Påtalen er den mildeste reaktion, og dens retlige status har været prøvet. I **2014-0036894** havde Erhvervsstyrelsen givet en statsautoriseret revisor en påtale efter § 40, nr. 1, for ikke at have kontaktet den senest registrerede fratrædende revisor ved klientovertagelse. Ankenævnet fastslog indledningsvis, at påtaler ikke i sig selv er afgørelser, der kan påklages, men realitetsbehandlede sagen, fordi påtalen var ledsaget af en advarsel om, at styrelsen ville overveje indbringelse for Revisornævnet ved gentagelse:

*Da påtalen imidlertid var ledsaget af en advarsel om, at styrelsen ville overveje at indbringe K for Revisornævnet ved gentagelse, fandt ankenævnet, at K havde en **retlig interesse** i at få prøvet styrelsens vurdering.*

Samme mekanisme ses i **17/00955**, hvor Erhvervsstyrelsen på grundlag af en kvalitetskontrol gav revisor en påtale for fire konkrete forhold – utilstrækkeligt revisionsbevis vedrørende igangværende arbejder, revisionshandling dokumenteret udført *efter* erklæringsafgivelsen, mangelfuld dokumentation for omsætning og forudbetalinger samt en umodificeret udtalelse om ledelsesberetning – og **samtidig** besluttede at indbringe revisor for Revisornævnet som gentagelsestilfælde. Ankenævnet stadfæstede påtalen og tiltrådte, at revisor ikke havde godtgjort at have opnået tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis, jf. dagældende § 16 og § 23. Sagen fastslår tillige, at revisionspåtegningen skal dateres den dag, revisionen afsluttes – ikke den dag, årsrapporten "frigives".

Indbringelsen for Revisornævnet har en særlig hjemmel, når det gælder revisionsvirksomheden selv. Efter § 43, stk. 5 kan Erhvervsstyrelsen indbringe en revisionsvirksomhed, hvis styrelsen på grundlag af en kvalitetskontrol efter § 29 eller en undersøgelse efter § 37 finder fejl og mangler, herunder hvis virksomheden ikke har et kvalitetsstyringssystem efter §§ 28 og 28 a. Kompetencen er **eksklusiv**: i **24-08440** afviste Revisornævnet en privat klage mod en revisionsvirksomhed med den begrundelse, at kun Erhvervsstyrelsen kan indbringe en revisionsvirksomhed selvstændigt, og at det accessoriske virksomhedsansvar forudsætter, at de individuelle revisorer pålægges ansvar. Samme princip i **25-08632_+25-08954**, hvor klagen over revisionsvirksomheden blev afvist, fordi det accessoriske ansvar efter § 44, stk. 6 forudsætter, at revisor personligt pålægges ansvar. For PIE-virksomheder og deres ledelse gælder den parallelle ordning i § 44 a og § 44 b, hvor nævnet kan tildele en advarsel, pålægge en bøde på indtil 300.000 kr. og ved grov eller gentagen forsømmelse nedlægge forbud mod ledelses- og revisionsudvalgshverv i op til 3 år.

De disciplinære sanktioner over for revisor selv behandles nærmere under [revisoransvar](#).

LOV	Revisorloven § 40, stk. 1-3	Revisorloven § 43, stk. 5	Revisorloven § 44a, stk. 1
	Revisorloven § 44b, stk. 1-2	Revisorloven § 47a, stk. 1, 3	
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Revisornævnet: Statsautoriseret revisor ikendt påtale for utilstrækkelig revisionsdokumentation i tre selskaber		29.11.2017
	Erhvervsankenævnet · Statsautoriseret revisor påtalt for ikke at kontakte senest registrerede fratrædende revisor ved tiltræden som revisor for selskab		25.09.2014
	Revisornævnet · Revisornævnet afviser klage over statsautoriseret revisor og revisionsvirksomhed – ISRS 4410-erklæringer forældet og accessorisk virksomhedsansvar bortfalder		16.03.2026
	Revisornævnet · Revisornævnet afviser klage mod revisionsvirksomhed for undladelse ved ejerbog og ejerregister – kun Erhvervsstyrelsen kan indbringe revisionsvirksomhed selvstændigt		14.05.2025

§ 9 Sanktionsniveauet ved svigtende kvalitetsstyring – Revisornævnets faste praksis

Når kvalitetskontrollen udmøntes i en indbringelse efter § 43, stk. 5, er sanktionsniveauet efterhånden fast. Det materielle grundlag er § 28, stk. 1, hvorefter en revisionsvirksomhed skal have en intern organisation, herunder et kvalitetsstyringssystem, der forhindrer trusler mod uafhængigheden og sikrer kvaliteten, integriteten og grundigheden ved erklæringsopgaver, tilpasset virksomhedens størrelse og driftsmæssige karakteristika – og § 28, stk. 2, hvorefter virksomheden skal kunne **dokumentere** opfyldelsen, herunder anvendelsen af systemet. Kravene er udmøntet i [bekendtgørelse om godkendte revisionsvirksomheders interne organisation](#).

Revisornævnet har i **23-10643** formuleret udgangspunktet klart: efter fast praksis pålægges revisionsvirksomheden i **førstegangstilfælde en bøde på 100.000 kr.**, medmindre der foreligger særlige formildende eller skærpende omstændigheder. Ved gentagne konstateringer skærpes niveauet – i

24-10720_24-10815 fastsatte nævnet bøden til **125.000 kr.**, fordi det var tredje gang, det blev konstateret, at virksomheden ikke havde sikret tilstrækkelig anvendelse af kvalitetsstyringssystemet, at virksomheden to gange tidligere havde modtaget henstillinger uden at efterkomme dem, og at ledelsen ikke havde levet op til sit ansvar for kvaliteten af de afgivne erklæringer.

Afgørelse	Konstateringer ved kvalitetskontrol	Bøde til revisionsvirksomheden	Bøde til revisor personligt
23-10643 (2024)	Kontrol 2017 + opfølgende 2021 med enslydende forbedringspunkter	100.000 kr.	Bortfaldet
24-09955 (2025)	Kontrol 2017 uden opfølgning + opfølgende 2022	Bøde til virksomheden	Bortfaldet
24-10720_24-10815 (2025)	Kontrol 2015, 2018 og opfølgende 2022 – tredje gang	125.000 kr.	40.000 kr.
24-09190_+_24-09191 (2025)	Kontrol 2016 + opfølgende 2020 med systematiske mangler	100.000 kr.	50.000 kr.

For revisor personligt ligger niveauet ved kvalitetskontrolafledte dokumentationsmangler typisk i intervallet **30.000-50.000 kr.:** 30.000 kr. i **25-08297**, hvor kontrollen afdækkede, at 35 planlagte revisionshandlinger hverken var udført eller dokumenteret; 50.000 kr. i **25-08058** for manglende professionel skepsis ved kundekendskab og manglende revisionsbevis for primobalance, varelager, debitorer og omsætning; og 50.000 kr. i **23-03315** for utilstrækkelig revision af IFRS 16-leasing og udenlandske kapitalandele.

En særlig og praktisk vigtig regel er **bortfaldet af den personlige straf**. I **23-10643** fandt nævnet revisoren skyldig i begge klagepunkter, men lod disciplinærstraffen bortfalde:

De to klagepunkter, som begge angår mangelfuld planlægning og dokumentation, må anses som et udslag af, at virksomhedens kvalitetsstyringssystem er utilstrækkelig. Disse forhold er samtidig selvstændigt sanktioneret over for revisionsvirksomheden, som indklagede revisor er enejer af.

Et gennemgående bevistema er, at **dokumentationen skal foreligge skriftligt**. I **23-10643** afviste nævnet revisorens forsvar om langvarigt kundekendskab, koncernens soliditet og den koncerninterne omsætning med, at det ikke er tilstrækkeligt, at revisor efterfølgende kan redegøre for udførte handlinger – viden og vurderinger skal fremgå af revisionsdokumentationen. Samme i **17/00955**, hvor det ikke var tilstrækkeligt, at revisor verbalt kunne redegøre for handlingerne, og i **24-10720_24-10815**, hvor engagementsbekræftelse og tingbogsattest indhentet efter balancedagen ikke kunne reparere manglen.

At kvalitetskontrollen også kan føre til **frifindelse**, viser **25-09934**: Erhvervsstyrelsen indbragte en revisor på grundlag af kvalitetskontrollens fund om, at udenlandske komponentrevisorer angiveligt havde overtrådt EU-rettens rotationskrav ved koncernrevisionen af et børsnoteret selskab. Revisornævnet frifandt, idet rotationskravet efter en fortolkningsudtalelse fra CEA OB ikke omfatter komponentrevisorer i dattervirksomheder, der ikke selv er PIE-virksomheder.

LOV

Bekendtgørelse om godkendte revisionsvirksomheders interne organisation § 3, stk. 1

Revisorloven § 28, stk. 1-2

Revisorloven § 43, stk. 5

Revisorloven § 44, stk. 1

PRAKSIS

Revisornævnet · Statsautoriseret revisor idømt bøde for manglende revisionsdokumentation og manglende anvendelse af kvalitetsstyringssystem

20.04.2026

Revisornævnet · Registreret revisor idømt bøde for utilstrækkelig kundekendskab og manglende revisionsbevis ved revision af bilhandelsselskab	20.04.2026
Revisornævnet · Revisornævnet: Ingen rotationspligt for komponentrevisor i ikke-PIE-datterselskab ved koncernrevision af børsnoteret selskab	10.04.2026
Revisornævnet · Revisornævnet: Bøde på 50.000 kr. til registreret revisor og 100.000 kr. til revisionsvirksomhed for systematisk mangelfuld revisionsudførelse og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem (sag 077-2024/078-2024)	10.11.2025
Revisornævnet · Registreret revisor og revisionsvirksomhed idømt bøder for mangler ved erklæringer om udvidet gennemgang og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem	15.05.2025
Revisornævnet · Revisornævnet: Registreret revisor og revisionsvirksomhed bødelagt for mangelfuld revision af investeringsejendomme og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem	10.04.2025
Revisornævnet · Revisornævnet pålægger revisionsvirksomhed bøde på 100.000 kr. for uafhjulpne mangler i kvalitetsstyringssystem – den indklagede revisors personlige disciplinærstraf bortfalder	09.04.2024
Revisornævnet · Revisornævnet 016-2023: Bøde på 50.000 kr. for utilstrækkelig revision af IFRS 16-leasing og udenlandske kapitalandele	06.12.2023
Erhvervsankenævnet · Revisornævnet: Statsautoriseret revisor ikendt påtale for utilstrækkelig revisionsdokumentation i tre selskaber	29.11.2017

§ 10 Domstolsprøvelse af kvalitetskontrolafledte bøder – tilbageholdenhed over for det faglige skøn

Revisornævnets kendelser kan indbringes for domstolene, og domspraksis viser en markant tilbageholdenhed over for nævnets faglige og skønsmæssige vurderinger.

Grundsagen er **BS-7/2007-KBH**, hvor en registreret revisor med enkeltmandsvirksomhed var udtaget til kvalitetskontrol i december 2004, men ved kontrolbesøget ikke havde etableret et skriftligt kvalitetsstyringssystem. Disciplinærnævnet pålagde en bøde på 100.000 kr. Revisoren gjorde bl.a. gældende, at bøden svarede til 27 % af virksomhedens omsætning og 66 % af resultatet før renter, at kravet skulle tilpasses virksomhedens størrelse, og at loven ikke indeholdt et udtrykkeligt skriftlighedskrav. Københavns Byret afviste dette og udledte skriftlighedskravet af dokumentationspligten:

Efter revisorlovens § 11, stk. 4, skal en revisionsvirksomhed "opstille" retningslinjer for revisorernes uafhængighed, og revisionsvirksomheden skal kunne dokumentere retningslinjerne ved den kvalitetskontrol, som Revisortilsynet skal forestå efter revisorlovens kapitel 9. Det følger heraf at et kvalitetssikringssystem må foreligge i skriftlig eller tilsvarende dokumenterbar form.

Retten fandt ikke det fornødne sikre grundlag for at tilsidesætte nævnets vurdering af, at manglen udgjorde en grov tilsidesættelse, og bemærkede, at domstolene bør være tilbageholdende over for nævnets faglige vurderinger, medmindre der er tale om tilsidesættelse af udmålingspraksis eller inddragelse af uvedkommende hensyn. At revisoren efterfølgende havde implementeret et system, som Revisortilsynet godkendte, og at han havde deponeret sin beskikkelse, kunne ikke føre til nedsættelse. Østre Landsret stadfæstede i **BS-1712/2008-OLR**, hvor bøden på 100.000 kr. for manglende implementering af lovpligtige retningslinjer for kvalitetsstyring og uafhængighedsvurdering blev opretholdt.

Samme linje gælder for de øvrige kvalitetsrelaterede sanktioner. I **BS-18337/2021-ROS** frifandt Retten i Roskilde Revisornævnet i en sag, hvor en revisor havde påstået bøden på 100.000 kr. for uafhængighedsbrud nedsat eller sagen hjemvist under henvisning til formildende omstændigheder og "skøn under regel"; retten

fandt ikke grundlag for at tilsidesætte nævnets skønsmæssige bødefastsættelse. Østre Landsret stadfæstede i **BS-11922/2023-OLR** og fandt ikke grundlag for at ændre bøden.

De fire domme tegner tilsammen en klar arbejdsdeling: nævnet fastlægger det faglige indhold af god revisorskik og bødeniveauet, mens domstolskontrollen koncentrerer om, hvorvidt nævnet har holdt sig inden for sin egen udmålingspraksis og inddraget saglige hensyn.

LOV	Revisorloven § 44, stk. 1	Revisorloven § 52b	
PRAKSIS	Landsretten · Revisor idømt bøde for brud på uafhængighedsreglerne – landsret stadfæster Revisornævnets kendelse		02.01.2025
	Landsretten · Stadfættelse af bøde på 100.000 kr. til revisor for manglende retningslinjer om uafhængighed og kvalitetsstyring		03.06.2009
	Byretten · Revisor pålagt 100.000 kr. i bøde for uafhængighedsbrud – Retten i Roskilde stadfæster Revisornævnets skøn		03.02.2023
	Byretten · Sag om bøde for manglende kvalitetsstyringssystem i revisionsvirksomhed		19.06.2008

Klageadgangen efter § 51 – hvad Erhvervsankenævnet kan og ikke kan prøve

Klageadgangen er reguleret i § 51. Udgangspunktet i § 51, stk. 1 er, at Erhvervsstyrelsens afgørelser efter revisorloven, forskrifter udstedt i medfør heraf eller revisorforordningen kan indbringes for Erhvervsankenævnet inden 4 uger. Men § 51, stk. 2 indeholder en omfattende undtagelse: afgørelser truffet efter §§ 29, 34-35 b og 37-39 samt § 47 a, stk. 3, og § 47 b, stk. 1 og 2, kan **ikke** indbringes for højere administrativ myndighed. Efter § 51, stk. 3 gælder det samme for Revisornævnets afgørelser, der i stedet prøves ved domstolene.

Konsekvensen er, at selve kvalitetskontrolresultatet, beslutningen om opfølgende kontrol og iværksættelsen af en § 37-undersøgelse ligger uden for ankenævnets kompetence. Det blev udtrykkeligt fastslået i **2008-0017432**, hvor ankenævnet bemærkede, at afgørelser om opfølgende kontrol efter dagældende § 35, stk. 5, var endelige og ikke kunne påklages. Erhvervsstyrelsen anførte i samme sag, at den ikke havde kompetence til at overprøve tilsynets faglige vurderinger.

Tre kategorier af afgørelser bliver derimod prøvet:

- **Fratagelse af godkendelsen efter § 14, stk. 2** – realitetsbehandlet i **2009-0020413** og **2013-0035155**.
- **Påbud efter § 40, stk. 1, nr. 3** – jf. de mange hvidvasktilsynssager, fx **23/08990**, **23/11997** og **23/14798**.
- **Påtale efter § 40, stk. 1, nr. 2** – men kun når der foreligger retlig interesse, jf. **2014-0036894**.

To yderligere afgrænsninger er værd at fremhæve. For det første kan **beslutningen om at politianmelde** ikke påklages. I **23/06287** afviste ankenævnet klagen over politianmeldelsen med den begrundelse, at nævnet ikke har kompetence til at behandle klager over en myndigheds beslutning om at overgive en sag til politimæssig efterforskning, og i **23/08990** blev det tilsvarende fastslået, at politianmeldelse ikke er en påklagelig afgørelse. Det korresponderer med forarbejdernes afgrænsning af § 37 mod strafferetlig efterforskning.

For det andet er der ikke opsættende virkning. Som styrelsen anførte i **18/03251**, fremgår det udtrykkeligt af lov om Erhvervsankenævnet, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre andet er fastsat ved lov – et

forhold, der har direkte betydning for revisionsvirksomheder, hvis godkendelse frataget efter § 14, stk. 2, uanset klage medfører sletning i registeret.

Endelig kan Revisornævnet efter § 43, stk. 6 afvise klager fra personer uden retlig interesse og klager, der på forhånd må skønnes grundløse – men er klagen indbragt af Erhvervsstyrelsen, Finanstilsynet, Skatteministeriet, anklagemyndigheden eller FSR – danske revisorer, **skal** nævnet behandle den. Styrelsens indbringelse udløser således en behandlingspligt.

LOV	Revisorloven § 40, stk. 1	Revisorloven § 43, stk. 6	Revisorloven § 51, stk. 1-3
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Ankenævnet tiltræder delvist Erhvervsstyrelsens påbud og påtaler til revisionsselskab efter hvidvasktilsyn		31.01.2025
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud og påtaler til revisionsvirksomhed for omfattende mangler i overholdelse af hvidvaskloven		10.01.2025
	Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af påbud om PEP-kontrol og stadfæstelse af offentliggørelse i sag om revisionsvirksomheds overholdelse af hvidvaskloven		06.12.2023
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud og påtaler til revisionsvirksomhed for omfattende overtrædelser af hvidvaskloven		06.12.2023
	Erhvervsankenævnet · Statsautoriseret revisor påtalt for ikke at kontakte senest registrerede fratrædende revisor ved tiltræden som revisor for selskab		25.09.2014
	Erhvervsankenævnet · Fratagelse af godkendelse som revisionsvirksomhed grundet manglende medvirken til lovpligtig kvalitetskontrol		19.11.2013
	Erhvervsankenævnet · Fratagelse af revisionsvirksomheds godkendelse som følge af manglende medvirken til lovpligtig kvalitetskontrol		10.05.2010
	Erhvervsankenævnet · Sletning af revisionsvirksomhed fra Revireg grundet manglende efterlevelse af lovpligtig kvalitetskontrol		27.02.2009

Forvaltningsretlige krav til tilsynssagen: partshøring, officialprincip og proportionalitet

Selv om ankenævnet ikke prøver kontrolresultatet som sådan, efterprøver det til gengæld styrelsens sagsbehandling nøje, når der træffes en påklagelig afgørelse. Den skarpeste illustration er **23/00159**, hvor Erhvervsstyrelsen efter en henvendelse fra selskabets tidligere revisor havde påbudt et selskab at indsende en ny, revideret årsrapport og pålagt revision i to efterfølgende regnskabsår. Selskabets advokat indsendte en redegørelse med 11 bilag, der dokumenterede, at revisoren faktisk havde ydet assistance, og styrelsen erkendte i en mail, at den havde anvendt et forkert hjemmelsgrundlag og ville trække afgørelsen tilbage. Den nye afgørelse fastholdt imidlertid de samme materielle krav uden at inddrage indsigelserne. Ankenævnet ophævede afgørelsen som ugyldig og hjemviste:

Erhvervsstyrelsens afgørelse af 30. november 2022, som til dels beror på skønsmæssige vurderinger, fremstår som truffet på samme grundlag som afgørelsen af 16. november 2022 og uden nogen inddragelse af eller henvisning til klagers indsigelser og bemærkninger.

Nævnet lagde afgørende vægt på, at partshøringsreglen i **forvaltningslovens § 19, stk. 1** var tilsidesat, og at det netop ved skønsmæssige afgørelser er en væsentlig retlig fejl ikke at inddrage partens synspunkter i beslutningsgrundlaget. Klageren havde tillige gjort gældende, at officialprincippet var tilsidesat, og at kravet om revision i tre år til en anslået pris på over 100.000 kr. var uproportionalt i forhold til en indberetningsfejl.

Samme kontrolintensitet præger tilsynssagerne på hvidvaskområdet, hvor Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med revisionsvirksomheder efter [hvidvaskloven § 57, stk. 1](#) – et tilsyn, der efter [revisorlovens § 37, stk. 1, 3. pkt.](#), også kan udløse en revisorretlig undersøgelse. Mønsteret er, at ankenævnet stadfæster de **overordnede** påbud om risikovurdering, politikker og forretningsgange, men hjemviser de **konkrete** kundesagsbaserede påbud, når virksomheden dokumenterer, at forholdet faktisk var bragt i orden:

- **23/06287**: Påbud om PEP-kontrol hjemvist, fordi mailkorrespondance og arbejdsfiler fra august-september 2022 indikerede, at kontrollen af nærtstående til PEP faktisk var foretaget før styrelsens afgørelse i maj 2023. Offentliggørelsen blev derimod stadfæstet, da virksomheden var behørigt partshørt over udkastet og ikke havde påberåbt sig uforholdsmæssig skade.
- **24/03152**: De tre overordnede påbud A, B og C stadfæstet, mens påbud I om et konkret kundeforhold blev hjemvist.
- **23/08958**: Delvis stadfæstelse og delvis hjemvisning.
- **23/11997**: Ni påbud og syv påtaler stadfæstet, dog således at påbuddene vedrørende et kundeforhold, der blev opløst efter høringsfristen, ændredes til påtaler.
- **23/14798**: Otte påbud og seks påtaler stadfæstet med ændring af ét enkelt påbud om PEP-forretningsgange.

I **23/08990** præciserede ankenævnet den generelle prøvelsesnorm: opfyldelsen af hvidvasklovens krav beror på en skønsmæssig vurdering, og der var ikke grundlag for at tilsidesætte det skøn, styrelsen havde udøvet, ligesom kravene hverken var uhjemlede eller uproportionale i forhold til virksomhedens karakter som revisionsvirksomhed. Nævnet afviste samtidig virksomhedens argument om, at revisorers indgående kundekendskab – "revisorbranchens DNA" – kunne erstatte dokumenterede risikovurderinger og systematiske procedurer.

De generelle forvaltningsretlige rammer er nærmere behandlet i oversigterne om [partshøring](#), [officialprincippet](#), [proportionalitetsprincippet-forvaltning](#) og [begrundelse-forvaltning](#).

LOV	Forvaltningsloven § 19, stk. 1	Hvidvaskloven § 57, stk. 1	Revisorloven § 37, stk. 1
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om hvidvaskprocedurer og hjemvisning af sag om specifik kundevurdering		
	Erhvervsankenævnet · Ankenævnet tiltræder delvist Erhvervsstyrelsens påbud og påtaler til revisionsselskab efter hvidvasktilsyn		
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud og påtaler til revisionsvirksomhed for omfattende mangler i overholdelse af hvidvaskloven		
	Erhvervsankenævnet · Delvis stadfæstelse og hjemvisning i sag om revisorvirksomheds overholdelse af hvidvaskregler		
	Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af påbud om PEP-kontrol og stadfæstelse af offentliggørelse i sag om revisionsvirksomheds overholdelse af hvidvaskloven		
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud og påtaler til revisionsvirksomhed for omfattende overtrædelser af hvidvaskloven		
	Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af sag om revisionspåbud grundet væsentlige sagsbehandlingsfejl og manglende partshøring		

§ 13 Tavshedspligt, aktindsigt og offentliggørelse i tilsynssager

Tilsynets adgang til fortrolige oplysninger modsvares af en skærpet tavshedspligt. Efter [§ 48, stk. 1](#) er Erhvervsstyrelsens ansatte under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Tavshedspligten omfatter tillige personer, der udfører serviceopgaver, **enhver der inddrages i arbejdet med en kvalitetskontrol**, eksperter der handler på styrelsens vegne, og personer der ledsager styrelsen ved undersøgelser. Efter [§ 48, stk. 2](#) berettiger samtykke fra den beskyttede ikke til videregivelse, og efter [§ 48, stk. 3](#) må oplysningerne kun anvendes i forbindelse med tilsynshvervet, til pålæggelse af sanktioner eller ved påklage og domstolsprøvelse. [§ 48, stk. 4](#) opregner udtømmende, hvem der kan modtage oplysningerne – bl.a. Revisornævnet, Finanstilsynet, anklagemyndigheden og politiet samt udenlandske tilsynsmyndigheder. Endelig beskytter [§ 48, stk. 9](#) identiteten på personer, der indberetter overtrædelser til styrelsen.

Tavshedspligtens rækkevidde blev afgjort i **20/00585**, hvor en journalist søgte aktindsigt i Erhvervsstyrelsens undersøgelse af revisionen af et politisk partis årsregnskab. Journalisten argumenterede for, at partiregnskaber er underlagt særlige offentlighedsregler, at det ikke kunne være holdbart at hemmeligholde revisors oplysninger under henvisning til revisorens "personlige opfattelse", og at hemmeligholdelse ville skabe mistillid til de offentliggjorte partiregnskaber. Erhvervsankenævnet stadfæstede alligevel afslaget:

Ankenævnet lagde til grund, at bilag 7e – "revisors redegørelse af 30. maj 2017" – var modtaget af Erhvervsstyrelsen som led i styrelsens tilsynsvirksomhed. De undtagne oplysninger, herunder revisors tilkendegivelser af sin personlige opfattelse af sammenlignelige forhold, havde karakter af fortrolige oplysninger i henhold til revisorlovens § 48, stk. 1.

Nævnet fastslog, at revisorlovens § 48 udgør en særlig tavshedspligtsbestemmelse i [offentlighedslovens § 35s](#) forstand, hvorfor aktindsigt er afskåret, og at meroffentlighed efter [offentlighedslovens § 14](#) heller ikke kan komme på tale, jf. § 14, stk. 1, 2. pkt. Nævnet lagde vægt på, at bestemmelserne efter forarbejderne til [lov nr. 631 af 8. juni 2016](#) er spejlet efter Finanstilsynets tavshedspligt i den finansielle lovgivning. Sagen indeholder samtidig en påmindelse om sagsbehandlingskvaliteten: Erhvervsministeriet kritiserede i hjemvisningen, at styrelsen havde truffet tre forskellige afgørelser på baggrund af den samme anmodning, "hvilket blandt andet har medført en unødvendig lang sagsbehandlingstid".

Også **partsaktindsigt** i tilsynssager er begrænset. I **2015-4441** stadfæstede ankenævnet, at Finanstilsynet kunne undtage interne arbejdsdokumenter efter [forvaltningslovens § 12](#) og oplysninger om tredjemands forhold efter [forvaltningslovens § 15 b, nr. 5](#) i en sag, hvor en revisor var indbragt for Revisornævnet. Revisorens anbringende om, at nævnssagen havde karakter af en disciplinær straffesag, der efter [EMRK artikel 6](#) krævede videre indsigt, blev afvist.

Omvendt viser **26-00291**, at ankenævnet håndhæver de grundlæggende aktindsigtsgarantier i styrelsens kontrolsager: nævnet ophævede og hjemviste en aktindsigtsafgørelse, fordi der i flere af de ti kontrolsager fandtes flere dokumenter i journalsystemet, end klageren havde modtaget, og fordi klageren aldrig havde fået en **aktliste**, som kunne gøre det muligt at kontrollere aktindsigtens fuldstændighed.

Offentliggørelsen af tilsynsreaktioner er derimod lovbunden: påbud efter § 40, stk. 1, nr. 3, offentliggøres efter [§ 47 a](#), kvalitetskontrolresultater efter [§ 35 b](#), og Revisornævnets kendelser efter [§ 47 c](#).

LOV

[Forvaltningsloven § 12](#)[Offentlighedsloven § 14, stk. 1](#)[Offentlighedsloven § 35](#)[Revisorloven § 47a, stk. 1](#)[Revisorloven § 48, stk. 1-4](#)

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Erhvervsankenævnet hjemviser aktindsigtssag: Manglende aktliste forhindrede kontrol af fuld aktindsigt i ti kontrolsager	25.02.2026
Erhvervsankenævnet · Aktindsigt afslået i revisors redegørelse om politisk partis årsregnskab – fortrolighed under revisorlovens tavshedspligt	15.04.2020
Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af begrænset aktindsigt i sag om revisors indbringelse for Revisornævnet	08.06.2015

§ 14 Efteruddannelse som selvstændigt tilsynsspor – fratagelse efter § 8, stk. 2, nr. 2

Erhvervsstyrelsens tilsyn med efteruddannelse er efter [§ 32, stk. 3, nr. 1](#) en integreret del af det offentlige tilsyn, og det er i praksis det mest sagsproducerende spor ved siden af kvalitetskontrollen. Grundpligten følger af [§ 4, stk. 1](#), hvorefter en godkendt revisor skal deltage i et passende efteruddannelsesprogram, og efter [§ 4, stk. 3](#) skal revisor til enhver tid kunne dokumentere opfyldelsen. Sanktionen er fratagelse af godkendelsen efter [§ 8, stk. 2, nr. 2](#), mens [§ 8, stk. 3](#) kun giver mulighed for at fastsætte en frist, hvis revisor alene mangler "en mindre del".

Ankenævnets praksis fastlægger tærsklen mekanisk. Efter lovbemærkningerne og [bekendtgørelse om obligatorisk efteruddannelse af godkendte revisorer § 18, stk. 1](#) udgør "en mindre del" som udgangspunkt 1/3 af de 120 timer, dvs. **maksimalt 40 timer**:

Afgørelse	Manglende timer af 120	Anbragte omstændigheder	Resultat
2014-0037775 (2014)	71	40 års pletfri karriere, generationsskifte, højsæson	Fratagelse stadfæstet
2014-0037519 (2015)	120	24 års erfaring, tidligere kvalitetskontrollant, indhentet 120 timer i 2014	Fratagelse stadfæstet
2014-0038310 (2015)	105	Knæ- og hofteoperation, hudsygdom, prostatakræft	Fratagelse stadfæstet
2015-6446 (2015)	82	Rygproblemer, udvikling af egne revisionsværktøjer, selvstudium	Fratagelse stadfæstet
2014-9320 (2015)	120	Tre hospitalsindlæggelser, 100 timers udvikling af eget kvalitetssikringssystem	Fratagelse stadfæstet

Tre principper går igen. For det første kan **timer ikke overføres bagud** fra en senere periode; efterfølgende opfyldelse reparerer ikke en afsluttet periodes mangel, jf. **2014-0037775** og **2015-6446**, hvor ankenævnet tilføjede, at godkendelsen i stedet kun kan generhverves efter [§ 9, stk. 3](#) efter en årrække og ved beståelse af en prøve. Forarbejderne begrundet dette med hensynet til at undgå spekulation:

"Bestemmelsen kan kun benyttes af personer, der frivilligt eller ufrivilligt har været ude af erhvervet som revisor i en årrække... Herved undgås det, at godkendte revisorer spekulerer i at undlade at efteruddanne sig."

For det andet anerkendes **udvikling af eget kvalitetsstyringssystem og selvstudium ikke** som efteruddannelse. Det er en pointe med direkte tilknytning til kvalitetskontrollen: i **2015-6446** og **2014-9320** gjorde revisorerne gældende, at deres arbejde med at opbygge det kvalitetssikringssystem, som kvalitetskontrollen kræver, burde tælle med – hvilket blev afvist, fordi internt fagteknisk arbejde skal have en formaliseret struktur og rapportering for at kunne medregnes. I **2013-0034041** afviste ankenævnet

efterfølgende at genoptage sagen, selv om revisoren fremlagde en nyudarbejdet forhandlingsprotokol og erklæringer fra kolleger, da der ikke var fremkommet "nye og for sagens afgørelse væsentlige oplysninger".

For det tredje forudsætter **reduktion ved sygdom** dokumenteret fravær fra stillingen. I **2015-6446** påviste styrelsen via CVR-registret, at revisor havde afgivet revisorerklæringer i alle måneder af 2009 på nær én, og i **2014-0038310** blev reduktionen nægtet, fordi revisor fortsat underskrev regnskaber. Styrelsen formulerede kriteriet således:

"Revisor må under sit fravær fra stillingen ikke afgive erklæringer med sikkerhed eller udføre anden revisions- eller rådgivningsmæssige arbejdsopgaver for sine kunder, idet dette indikerer, at revisor ikke har været fraværende fra sin stilling som revisor."

Ankenævnet har konsekvent afvist proportionalitetsindsigelsen med henvisning til, at det netop i [revisordirektivet 2006/43/EF](#) er forudsat, at fratagelse af godkendelsen er en mulig sanktion for at sikre revisors kompetencer og offentlighedens tillid. Efteruddannelsen kontrolleres i øvrigt også ved kvalitetskontrolbesøget selv, jf. det foreslåede § 26, nr. 7, i det udkast til ny kvalitetskontrolbekendtgørelse, der var i [høring i oktober 2025](#).

LOV	Revisorloven § 4, stk. 1, 3	Revisorloven § 8, stk. 2-3	Revisorloven § 9, stk. 3
	Revisorloven § 32, stk. 3		
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Fratagelse af revisorgodkendelse som følge af manglende efteruddannelse og afslag på dispensation		07.12.2015
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af fratagelse af revisorgodkendelse som følge af manglende obligatorisk efteruddannelse		04.06.2015
	Erhvervsankenævnet · Fratagelse af revisorgodkendelse som følge af manglende obligatorisk efteruddannelse		11.02.2015
	Erhvervsankenævnet · Fratagelse af godkendelse som revisor som følge af manglende opfyldelse af krav om obligatorisk efteruddannelse		11.02.2015
	Erhvervsankenævnet · Revisor mister godkendelse efter kun 49 af 120 påkrævede efteruddannelsestimer i perioden 2009-2011		17.10.2014
	Erhvervsankenævnet · Afslag på genoptagelse af sag om manglende efteruddannelse for godkendt revisor		17.01.2014

§ 15 Gebyrfinansiering af kontrol-, undersøgelses- og disciplinærsystemet

Hele tilsynsapparatet er brugerfinansieret. Efter [§ 50, stk. 1](#) kan Erhvervsstyrelsen fastsætte, at finansieringen af kvalitetskontrol samt undersøgelses- og disciplinærsystemet sker ved opkrævning af et gebyr hos **alle godkendte revisorer, der er tilknyttet en revisionsvirksomhed**, og gebyret for kvalitetskontrol fastsættes særskilt for revisorer tilknyttet henholdsvis PIE-revisionsvirksomheder og øvrige revisionsvirksomheder. Efter [§ 50, stk. 2](#) kan der opkræves et særskilt gebyr til finansiering af Revisornævnet. Hertil kommer, at udgifterne til det konkrete kvalitetskontrolbesøg efter [§ 34, stk. 3](#) afholdes af den kontrollerede virksomhed.

Gebyrreglerne fortolkes efter ordlyden, ikke efter formålet. I **2009-0018761** havde en større revisionsvirksomhed omdannet sig pr. 1. januar 2008, hvorved 225 revisorer i overgangsåret formelt var tilknyttet både det gamle og det nye selskab på opgørelsesdagen 1. juli. Virksomheden blev derfor opkrævet gebyr to gange for de samme revisorer og gjorde gældende, at dobbeltregistreringen alene var motiveret af

hensynet til kunderne, at kontrolmiljø, politikker og kvalitetsstyringssystem var identiske, og at et tilsynsbesøg derfor ikke ville medføre merudgifter. Erhvervsankenævnet stadfæstede opkrævningen:

"Uanset at de to revisionsvirksomheder angiveligt har samme kontrolmiljø, politikker og kvalitetsstyringssystem, kan det ikke udelukkes, at der vil være ekstraudgifter forbundet med, at Revisortilsynet skal administrere hele kvalitetskontrolprocessen for hver af de to revisionsvirksomheder."

Nævnet lagde vægt på, at de to selskaber var selvstændige juridiske personer med hver deres rettigheder og pligter som godkendt revisionsvirksomhed, og at opkrævningen sker på grundlag af de registeroplysninger, virksomheden selv er ansvarlig for. Klagerens ønske om en formålsfortolkning frem for en ordlydsfortolkning blev afvist.

Gebyrsatserne fastsættes ved bekendtgørelse. Erhvervsstyrelsen sendte den 8. oktober 2025 et udkast i høring om [nye gebyrer for revisorer](#) til erstatning for den hidtidige bekendtgørelse, med den ændring, at gebyrsatserne fremover fremgår direkte af bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen dækker finansiering af kvalitetskontrol, undersøgelser, Revisornævnet **samt hvidvasktilsynet** med revisorer og revisionsvirksomheder og har hjemmel i revisorlovens § 49 a og [§ 50](#).

LOV

[Revisorloven § 34, stk. 3](#)[Revisorloven § 50, stk. 1-2](#)

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af gebyropkrævning for revisionsvirksomhed trods dobbeltregistrering under omstrukturering

01.09.2009

§ 16 Udviklingslinjer og kommende ændringer i tilsynsgrundlaget

Retsgrundlaget for tilsynet har været under vedvarende forandring, og flere ændringer er endnu ikke konsolideret.

Institutionelt blev tilsynet samlet ved [lov nr. 631 af 8. juni 2016](#), der nedlagde Revisortilsynet pr. 17. juni 2016 og gennemførte ændringerne i revisordirektivet samt valgmulighederne i revisorforordningen. Ved samme lov blev § 35 og § 37 nyaffattet – § 35 for at regulere kvalitetskontrolbesøg, herunder kvalifikationskrav til kontrollanter og rapportering, og § 37 for at udvide adgangen til at iværksætte undersøgelser over for revisorer, revisionsvirksomheder og PIE-virksomheder. Forud herfor havde [lov nr. 1232 af 18. december 2012](#) om forenkling af revisionspligten styrket det offentlige tilsyn, og [lov nr. 642 af 19. maj 2020](#) – Kontrolpakken – udbyggede Erhvervsstyrelsens kontrolbeføjelser på tværs af selskabs- og regnskabslovgivningen.

Kvalifikations- og habilitetskravene blev skærpet ved [lov nr. 1733 af 1. december 2020](#) om skærpede krav til revisor som offentlighedens tillidsrepræsentant, der bl.a. indsatte kravet i [§ 37, stk. 4](#) om, at eksterne eksperter skal opfylde kvalitetskontrollanternes faglige krav og være fri for interessekonflikter – en gennemførelse af revisordirektivets artikel 32, stk. 5.

Bæredygtighedssporet kom til med [lov nr. 480 af 22. maj 2024](#) (CSRD-gennemførelsen), der udvidede kvalitetskontrollens genstand til erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering, indførte 6-årsintervallet for virksomheder, der afgiver sådanne erklæringer, jf. [§ 29, stk. 3](#), og fra 1. januar 2026 stiller krav om, at kvalitetskontrollanter i givet fald har erfaring inden for bæredygtighedsrapportering, jf. [§ 35, stk. 3](#). Samme lov udvidede tilsynet efter [§ 32, stk. 4](#) og undersøgelsesadgangen efter [§ 37](#) til også at omfatte "udvalg og organer der varetager dele af revisionsudvalgets opgaver", således at tilsynet ikke kan omgås ved at delegere revisionsudvalgets opgaver til et andet organ.

Bekendtgørelsesgrundlaget blev fornyet med [bekendtgørelse om kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder](#) af 4. december 2025, der bl.a. viderefører den systematiske sondring mellem PIE- og ikke-PIE-kontrol (jf. [§ 3](#)), fastlægger reglerne om handlingsplan og opfølgende kontrol og udvider offentliggørelsesadgangen. Bekendtgørelsen udspringer af det udkast, der var i [høring 27. oktober – 24. november 2025](#) under overskriften ændrede kontrolintervaller og skærpet offentliggørelse.

Endnu ikke konsolideret i lovbekendtgørelsen er de ændringer, der følger af **lov nr. 729 af 1. september 2026** om ændring af lov om erhvervsdrivende fonde, årsregnskabsloven og forskellige andre love. Loven indebærer for tilsynsområdet, at

- **Revisorrådet nedlægges** ved ophævelse af [§ 32 a](#) som led i Erhvervsministeriets effektiviseringstiltag, mens Eksaminsudvalget videreføres under Erhvervsstyrelsen ved et nyt [§ 33, stk. 3](#),
- henvisningerne til Revisorrådet i [§ 50 c](#), [§ 50 d](#) og [§ 51, stk. 3](#) udgår, og
- der indsættes en ny [§ 47 e](#), hvorefter Erhvervsstyrelsen bliver nationalt indsamlingsorgan og skal videre sende oplysninger fra revisorregisteret, offentliggjorte sanktioner efter [§§ 47 a-47 d](#) og revisionsvirksomheders gennemsigtighedsberetninger til **det fælles europæiske adgangspunkt (ESAP)**, jf. ESAP-direktivet (EU) 2023/2864.

Ændringerne betyder, at offentliggjorte tilsynsreaktioner mod danske revisorer fremover bliver søgbare på EU-plan – en yderligere skærpelse af den offentlighedssdimension, der allerede præger [§ 35 b](#) og [§ 47 a](#).

LOV

[Revisorloven § 29, stk. 3](#)[Revisorloven § 32, stk. 4](#)[Revisorloven § 35, stk. 3](#)[Revisorloven § 37, stk. 4](#)[Revisorloven § 51, stk. 3](#)

§ 17 Sammenfatning: tilsynets to spor og de retlige knudepunkter

Erhvervsstyrelsens tilsyn med revisorer hviler på to spor, der er retligt forskellige, men praktisk sammenkoblede.

Kvalitetskontrollsporet er systematisk og risikobaseret. Pligten til at medvirke er absolut, og den håndhæves ikke gennem bøder, men gennem det stærkeste tænkelige middel – fratagelse af godkendelsen efter [§ 14, stk. 2](#). Erhvervsankenævnets praksis i **2009-0020413**, **2013-0035155**, **2008-0017432** og **2006-0007463** viser, at hverken sygdom, arbejdspress, forestående salg af virksomheden eller uenighed med den forrige kontrollant fritager, og at et forløb med gentagne fristforlængelser efterfulgt af en klart varslet slutfrist er tilstrækkeligt grundlag. Kontrollen udmøntes i en rapport med henstillinger, en godkendt handlingsplan og – ved manglende opfølgning – opfølgende kontrol, offentliggørelse med navns nævnelser og indbringelse for Revisornævnet.

Undersøgelsessporet efter [§ 37](#) er ad hoc-baseret og forudsætter alene en *risiko* for overtrædelse. Det er bevidst afgrænset mod strafferetten: formålet er at konstatere, korrigere og forhindre overtrædelser af

revisorlovgivningen, ikke at konstatere strafbare forhold, og ved mistanke om straffelovsovertrædelser overgives sagen til politiet. Retssikkerhedslovens forbud mod selvinkriminering sætter grænsen for oplysningspligten, og styrelsens beslutning om politianmeldelse ligger uden for Erhvervsankenævnets kompetence, jf. **23/06287** og **23/08990**.

De centrale retlige knudepunkter kan sammenfattes således:

- **Prøvelsesgrænsen:** § 51, stk. 2 afskærer klageadgang over kontrol- og undersøgelsesafgørelserne selv. Det, der prøves, er de afledte afgørelser – fratagelse, påbud og påtale med gentagelsesvarsel.
- **Retlig interesse:** En påtale bliver prøvelig, når den kobles til en advarsel om Revisornævnet, jf. **2014-0036894**.
- **Sagsbehandlingen:** Ankenævnet efterprøver partshøring, sagsoplysning og begrundelse med betydelig intensitet og hjemviser ved fejl, jf. **23/00159**, **23/06287**, **24/03152** og **23/08958** – men tilsidesætter ikke styrelsens faglige skøn, jf. **23/08990**.
- **Sanktionsniveauet:** 100.000 kr. til revisionsvirksomheden i førstegangstilfælde, 125.000 kr. ved tredje konstatering, 30.000-50.000 kr. til revisor personligt – og bortfald af den personlige straf, når manglerne er udslag af virksomhedens system, jf. **23-10643** og **24-10720_24-10815**.
- **Bevistemaet:** Dokumentation skal foreligge skriftligt på erklæringstidspunktet. Efterfølgende redegørelser, langvarigt kundekendskab og koncernsoliditet reparerer ikke manglende revisionsbevis.
- **Fortroligheden:** § 48 er en særlig tavshedspligtsbestemmelse, der afskærer både aktindsigt og meroffentlighed i tilsynsmaterialet, jf. **20/00585** – mens de reaktioner, tilsynet munder ud i, netop offentliggøres.

Oversigten dækker ikke revisors civilretlige professionsansvar over for klient og tredjemand eller det materielle indhold af god revisorskik og uafhængighedsreglerne; se hertil [revisoransvar](#). Tilsynet med revisorers hvidvaskforpligtelser behandles nærmere under [hvidvasktilsyn](#), og den parallelle finansielle tilsynspraksis under [finanstilsynets-afgørelser](#).

LOV	Revisorloven § 14, stk. 2	Revisorloven § 37, stk. 1	Revisorloven § 48, stk. 1
	Revisorloven § 51, stk. 2		
PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud om hvidvaskprocedurer og hjemvisning af sag om specifik kundevurdering		31.01.2025
	Erhvervsankenævnet · Delvis stadfæstelse og hjemvisning i sag om revisorvirksomheds overholdelse af hvidvaskregler		25.04.2024
	Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af påbud om PEP-kontrol og stadfæstelse af offentliggørelse i sag om revisionsvirksomheds overholdelse af hvidvaskloven		06.12.2023
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af påbud og påtaler til revisionsvirksomhed for omfattende overtrædelser af hvidvaskloven		06.12.2023
	Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af sag om revisionspåbud grundet væsentlige sagsbehandlingsfejl og manglende partshøring		31.03.2023
	Erhvervsankenævnet · Aktindsigt afslået i revisors redegørelse om politisk partis årsregnskab – fortrolighed under revisorlovens tavshedspligt		15.04.2020
	Erhvervsankenævnet · Statsautoriseret revisor påtalt for ikke at kontakte senest registrerede fratrædende revisor ved tiltræden som revisor for selskab		25.09.2014
	Erhvervsankenævnet · Fratagelse af godkendelse som revisionsvirksomhed grundet manglende medvirken til lovpligtig kvalitetskontrol		19.11.2013

Erhvervsankenævnet · Fratagelse af revisionsvirksomheds godkendelse som følge af manglende medvirken til lovpligtig kvalitetskontrol	10.05.2010
Erhvervsankenævnet · Sletning af revisionsvirksomhed fra Revireg grundet manglende efterlevelse af lovpligtig kvalitetskontrol	27.02.2009
Erhvervsankenævnet · Revisionsvirksomhed påbudt at indsende kvalitetskontrolaftale under trussel om sletning fra Revireg	17.01.2007
Revisornævnet · Registreret revisor og revisionsvirksomhed idømt bøder for mangler ved erklæringer om udvidet gennemgang og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem	15.05.2025
Revisornævnet · Revisornævnet pålægger revisionsvirksomhed bøde på 100.000 kr. for uafhjulpne mangler i kvalitetsstyringssystem – den indklagede revisors personlige disciplinærstraf bortfalder	09.04.2024

REFERENCE Lovgrundlag

9 paragraffer

Revisorloven § 14	stk. 2	Revisorloven § 29	stk. 1
Revisorloven § 32	stk. 1	Revisorloven § 34	stk. 1
Revisorloven § 35	stk. 1-2	Revisorloven § 35b	stk. 1
Revisorloven § 37	stk. 1	Revisorloven § 40	stk. 1
Revisorloven § 51	stk. 2		

MATERIALE Citerede afgørelser

38 afgørelser

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

2

02.01.2025	Revisor idømt bøde for brud på uafhængighedsreglerne – landsret stadfæster Revisornævnets kendelse	10916-14050
03.06.2009	Stadfæstelse af bøde på 100.000 kr. til revisor for manglende retningslinjer om uafhængighed og kvalitetsstyring	7286-8785

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS

2

03.02.2023	Revisor pålagt 100.000 kr. i bøde for uafhængighedsbrud – Retten i Roskilde stadfæster Revisornævnets skøn	10912-14045
19.06.2008	Sag om bøde for manglende kvalitetsstyringssystem i revisionsvirksomhed	7269-8767

ERHVERVSANKENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

24

25.02.2026	Erhvervsankenævnet hjemviser aktindsigtssag: Manglende aktliste forhindrede kontrol af fuld aktindsigt i ti controlsager	26-00291
31.01.2025	Ankenævnet tiltræder delvist Erhvervsstyrelsens påbud og påtaler til revisionsselskab efter hvidvasktilsyn	23/14798
31.01.2025	Stadfæstelse af påbud om hvidvaskprocedurer og hjemvisning af sag om specifik kundevurdering	24/03152

10.01.2025	Stadfæstelse af påbud og påtaler til revisionsvirksomhed for omfattende mangler i overholdelse af hvidvaskloven	23/11997
25.04.2024	Delvis stadfæstelse og hjemvisning i sag om revisorvirksomheds overholdelse af hvidvaskregler	23/08958
06.12.2023	Hjemvisning af påbud om PEP-kontrol og stadfæstelse af offentliggørelse i sag om revisionsvirksomheds overholdelse af hvidvaskloven	23/06287
06.12.2023	Stadfæstelse af påbud og påtaler til revisionsvirksomhed for omfattende overtrædelser af hvidvaskloven	23/08990
31.03.2023	Hjemvisning af sag om revisionspåbud grundet væsentlige sagsbehandlingsfejl og manglende partshøring	23/00159
15.04.2020	Aktindsigt afslået i revisors redegørelse om politisk partis årsregnskab – fortrolighed under revisorlovens tavshedspligt	20/00585
04.04.2019	Statsautoriseret revisor frifindes for brud på god revisorskik som kvalitetskontrollant – Erhvervsankenævnet stadfæster afvisning	17/01959
29.11.2017	Revisornævnet: Statsautoriseret revisor ikendt påtale for utilstrækkelig revisionsdokumentation i tre selskaber	17/00955
07.12.2015	Fratagelse af revisorgodkendelse som følge af manglende efteruddannelse og afslag på dispensation	2015-6446
08.06.2015	Stadfæstelse af begrænset aktindsigt i sag om revisors indbringelse for Revisornævnet	2015-4441
04.06.2015	Stadfæstelse af fratagelse af revisorgodkendelse som følge af manglende obligatorisk efteruddannelse	2014-9320
11.02.2015	Fratagelse af godkendelse som revisor som følge af manglende opfyldelse af krav om obligatorisk efteruddannelse	2014-0038310
11.02.2015	Fratagelse af revisorgodkendelse som følge af manglende obligatorisk efteruddannelse	2014-0037519
17.10.2014	Revisor mister godkendelse efter kun 49 af 120 påkrævede efteruddannelsestimer i perioden 2009-2011	2014-0037775
25.09.2014	Statsautoriseret revisor påtalt for ikke at kontakte senest registrerede fratrædende revisor ved tiltræden som revisor for selskab	2014-0036894
17.01.2014	Afslag på genoptagelse af sag om manglende efteruddannelse for godkendt revisor	2013-0034041
19.11.2013	Fratagelse af godkendelse som revisionsvirksomhed grundet manglende medvirken til lovpligtig kvalitetskontrol	2013-0035155
10.05.2010	Fratagelse af revisionsvirksomheds godkendelse som følge af manglende medvirken til lovpligtig kvalitetskontrol	2009-0020413
01.09.2009	Stadfæstelse af gebyropkrævning for revisionsvirksomhed trods dobbeltregistrering under omstrukturering	2009-0018761
27.02.2009	Sletning af revisionsvirksomhed fra Revireg grundet manglende efterlevelse af lovpligtig kvalitetskontrol	2008-0017432

17.01.2007	Revisionsvirksomhed påbudt at indsende kvalitetskontrolaftale under trussel om sletning fra Revireg	2006-0007463
REVISORNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		10
20.04.2026	Registreret revisor idømt bøde for utilstrækkelig kundekendskab og manglende revisionsbevis ved revision af bilhandelsselskab	25-08058
20.04.2026	Statsautoriseret revisor idømt bøde for manglende revisionsdokumentation og manglende anvendelse af kvalitetsstyringssystem	25-08297
10.04.2026	Revisornævnet: Ingen rotationspligt for komponentrevisor i ikke-PIE-datterselskab ved koncernrevision af børsnoteret selskab	25-09934
16.03.2026	Revisornævnet afviser klage over statsautoriseret revisor og revisionsvirksomhed – ISRS 4410-erklæringer forældet og accessorisk virksomhedsansvar bortfalder	25-08632+_25-08954
10.11.2025	Revisornævnet: Bøde på 50.000 kr. til registreret revisor og 100.000 kr. til revisionsvirksomhed for systematisk mangelfuld revisionsudførelse og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem (sag 077-2024/078-2024)	24-09190+_24-09191
15.05.2025	Registreret revisor og revisionsvirksomhed idømt bøder for mangler ved erklæringer om udvidet gennemgang og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem	24-10720_24-10815
14.05.2025	Revisornævnet afviser klage mod revisionsvirksomhed for undladelse ved ejerbog og ejerregister – kun Erhvervsstyrelsen kan indbringe revisionsvirksomhed selvstændigt	24-08440
10.04.2025	Revisornævnet: Registreret revisor og revisionsvirksomhed bødelagt for mangelfuld revision af investeringsejendomme og utilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem	24-09955
09.04.2024	Revisornævnet pålægger revisionsvirksomhed bøde på 100.000 kr. for uafhjulpne mangler i kvalitetsstyringssystem – den indklagede revisors personlige disciplinærstraf bortfalder	23-10643
06.12.2023	Revisornævnet 016-2023: Bøde på 50.000 kr. for utilstrækkelig revision af IFRS 16-leasing og udenlandske kapitalandele	23-03315